

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. v tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 18. listopada 1881.

List 46.

Osodoviti rojstni dan.

IV.

Hermanija je bila zopet sama in po vsakoletni navadi je čula vso noč svojega rojstnega dne. Ta dan iti k počitku zdelo se ji je nemogoče. Stari služabnik, dobro vedoč za navado svoje zapovedovavke, je prinesel potrebno svečavo in ko se je prepričal, da so vse vrata dobro zaperte, se je podal k počitku.

Hermanija je ostala sama v sobi, vtopljenja v pre-mišljevanje. Spominjala se je tiste noči, ko je pod oknom bratovega zapora čakala nanj in je videla, kako so ga vojaki spremljevali iz hiše generalove, kako se je v luninem svitu lesketalo orožje morivcev in kako mirno je on stal ob zidu. Z roko si je pokrila obraz in — je li bilo djanje razbeljene domišljije, ali kaj? — bilo ji je, kakor da vidi svojega brata pred seboj. Bila je popolnoma zavedna, ker dobro je čula bitje stare ure na stopnjicah. Da, prav on se ji je prikazal, ves kakor-šen je bil dan svojega devetnajstega rojstnega dne. Bil je videti otožen, vendar vdan. Nekaj častitljivega je bilo na njem, kar je sestro zadrževalo približati se mu; nehoté je čutila, da je brezno med njima. On je bil le duh, ona še telesna. Roke je pritislila na utripajoče serce in ga je nagovorila z derhtečim glasom:

„Hijacint, moj brat, kaj te je pripeljalo na ta svet nadlóg?“

„Sestra“, ji slovesno odgovori duh, „prišel sem, da potožim, kako grozovito se mi godí.“

„Vem“, odgovori mu sestra, „tvoja smert je z ognje-nimi čerkami zapisana v moje serce in tvoja kri kliče na maščevanje v moje uho. Kaj morem za te storiti?“

„Ne mislim na svojo smert; sem iz večnosti se vidi življenje kakor peščeno zerno v morji. Smert je minljivo hudo, prag v vežo kraljeve palače. Kar mene žalosti, je to, da si me zapustila ti, moja lastna sestra, katero sem tako priserčno ljubil.“

„Tebe pozabila! je li en dan prešel, da bi ne bila mislila na-te? Kaj niso otožne sanje o Tebi mi težile noči? V cvetu svoje mladosti odrekla sem se vsemu razveseljevanju in radosti, ker brez tebe se ni moglo veseliti moje serce.“

„Tvoje solze in tvoja obupljivost mi nič ne po-maga; jaz zdihujem po tvoji molitvi, da pomaga izbri-

sati dolg, s katerim sem se obložil. Jaz terpim v vicah za pregrehe svojih zadnjih pozemelj-skih lét, katerih sem se premalo kesal. Po-sebno pa terpim, ker sem v hitrosti svoje ob-sodbe pozabil odpustiti svojim morivcem. Nisem mislil na izgled božjega Odrešenika in na izgled sv. Štefana, na zapoved, ljubiti sovražnike. Z opušča-njem te zapovedi sem si nakopal dvojno zadolženje, ker sem s svojim izgledom nekoliko zakrivil tvoje nekrist-jansko življenje. Veliko časa si imela za spoljenje svoje kristjanske dolžnosti ter odpustiti mojim moriv-cem, pa tega nisi hotela storiti, in zato tudi nisi mogla moliti za me. Petnajst lét sem čakal zastonj; tudi le ene molitve ni bilo na zemlji opravljene za-me. Moje telo je bilo pokopano brez pobožnih cerkvenih opravil; noben mašnik ni daroval svete maše za me. Videl sem nepre-štete duše vzdignuti se v visočino večnega zveličanja, ki so bile rešene po molitvah in sv. Obhajilih, ki so se na zemlji darovale za nje; jaz pa sem le ostal. V zad-njih trenutkih svojega življenja, ko sem že jél čutiti večno moč sodnika, sem imel to tolažljivo misel, da me bodo čez grob spremile molitve moje sestre. Nocojšno noč je bil prvič en „De profundis“ (Iz globočine) zmol-jen za-me. Ta mi je zadobil dovoljenje, da sem smel tú sem priti prosit tebe za pomoč. Imej sočutje s svo-jim bratom, pomagaj, da se mu skrajša čas terpljenja. Ljubi svoje sovražnike! Kdor je na zemlji, ne more razumeti terpljenja, katero tare dušo, ki je en trenutek videla svojega Boga, potem pa pregnana bila od njegove pričujočnosti!“

Hermanija je padla na kolena.

„O Hijacint, odpusti mi! grozovito sem delala s teboj, pa si domišljevala, da častim tvoj spomin!“

Z obema rokama si je zakrila obraz in grenko jo-kala.

Ko se zopet ozrè, ne vidi več prikazni in prvi žarki jutranje zore so sijali na vzhodu. Ostala je na kolenih in molila, kakor že mnogo lét ne. Ob petih jo predrami iz molitve čisti glas cerkvenega zvonu, ki je vérne vabil k sv. maši; vstala je in urno hitela po peš-poti proti vasi. Rosa se je lesketala po travi, jutranji zrak je raznašal prijetno vonjavo, tiči so živo žvergo-leli — pa ona ni vsega tega nič opazila; vsa je bila presunjena le te edine misli, da njen brat terpi in da mu ona more pomagati. Misel, da je dosedaj zanemar-

jala tako imenitno in sveto dolžnost, ji je zalila oči s solzami bridkega kesanja.

Potertega serca je Hermanija stopila v malo cerkvico. Vaščani so se zavzeli in čudili, ko vidijo graščakinjo prvič na kolenih med seboj.

Svojo prvo molitev je darovala za morivce bratove. Prosila je Njega, ki je odpustil skesanemu razbojniku na križu: „Gospod, odpusti jim; ker ne vedó kaj delajo.“ Premagani, zaterti so bili občutki jeze in maščevanja, ki so jo tako dolgo terpinčili in njeno serce zapirali milosti božji, — potem še le, kakor da bi bila popred nevredna, je v gorkih solzah kesanja molila za brata.

Po sv. maši je šla k dobremu duhovnemu očetu. Povedala mu je, kar se je prigodilo preteklo noč in obljubila mu je za naprej v resnici po kristjansko živeti.

„Hvala Bogu!“ odgovori duhoven. „Naj je bil res duh vašega brata, kar ste zadnjo noč videli ali le sanje — gotovo je, da je naš nebeški Oče posredoma tega pomočka hotel vašo dušo zopet obrniti v svojo službo.“

„Sanje niso bile“, pravi premišljeno Hermanija. „Ali ste molili za dušo mojega brata „De profundis“?“

„Da, molil sem ga!“

„Toraj sem resnično videla Hijacinta, ker rekel mi je, da je bila tá prva molitev, ki se je zanj darovala.“

Nekoliko dni pozneje klečala je gospodičina St. Florentska pred oltarjem, da prejme svojega Boga, katerega zapovedi je tako dolgo zanemarjala. Do sedaj je živela le sama za-se v svoji bridkosti, od sedaj pa je opravljala dan za dnevom dobre dela, in kar je storila, ni storila polovično, ampak popolnoma. Njeno premoženje je bilo majhno, vendar je dajalo več dohodkov, kot je potrebovala sama za-se, ter je móгла marsikateremu revežu pomagati. Ni pa le dajala od svojega denarja, temveč ubogim je posvetila ves svoj čas, in kmali jim je bila: „dobrotljiva gospa St. Florentska“. Kadar ji je kdo zahvalo naznanjal in ji prosil blagoslova iz nebés, rekla je žalostnega in resnega obraza: „Prosim vas, molite le za mojega brata, ne za-me.“

Kadar je v tistem kraju kdo umrl, je ostale vselej ljubeznjivo pa živo opominjevala, da naj molijo za ranjce, ki tako močno hrepené po njih molitvi. Vsako leto, ko se je na obletnico osodovitega rojstnega dne opravljala sv. maša za mladega ranjcega grofa, so prišli vsi vaščani v cerkev, kakor o zapovedanih praznikih, ker vedeli so, da ne morejo boljše kakor s tem svoji dobrotnici zahvale skazati; in ker je bil ta dan tudi njen rojstni dan, prinesli so ji v dar vencev in šopkov, katere je pa ona oddala na oltar.

Tako je Hermanija preživela še 25 lét vedno bližnjemu skazovaje dela ljubezni in usmiljenja. Ko se je potem zopet približal 3. avgust, ležala je na smertni postelji. Zakramente umirajočih je prejela z naj večjo pobožnostjo; videti je bilo, da edino še čaka na klic od zgoraj.

Kar neprevidoma se ji obraz razjasni veselja.

„Hijacinta vidim — pravi — v bliščeči lepoti mi naproti hiti, da me sprejme in pelje k mojemu Bogu; neizmérno je srečen in kmali bom združena z njim.“

Glava ji omahne: brat in sestra sta bila v družbi pri svojem Bogu.

B. Gerča.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Šolsko. Zdaj, ko se je menda že povsod pričelo novo šolsko leto, naj bode óč. gg. katehetom in učiteljem toplo priporočen: „Mali slovenski pevec“,

zbirka dvoglasnih šolskih napevov, katerih je le nekaj malo iztisov še dobiti (po 30 sld. pri Giontini-u). Te lahke in mične napeve sestavil je goreči učitelj in veliki prijatelj mladine g. J. Levčnik in izdal l. 1869 v spomin zlate nove maše neumerljivega rajnega sv. Očeta Pija IX. — En iztis teh napevov, elegantno vezan, poslal je bil po posredstvu rajn. g. derž. poslanca Lovro Pintar-ja rajnemu sv. Očetu Piju IX, in prejel bil zato posebno častilno pismo po rajn. kardinalu Jak. Antonelli-ju. Na čelu tem napevom stoji „Himna Pija IX“, ki se lahko poje edino le s spremembo imen kot „Himna Leona XIII“. — Za katoliško našo deželo ni preveč zahtevano, ako rečemo in naznanimo željo: naj bi znali zapeti papeževo himno v vsaki slovenski šoli. Med ostalimi napevi je pesem: „K sv. Duhu“ zelo pripravna za petje o pričetku uka in dobro namestuje šolsko molitev (ker se vsaki odstavek skončá z zaklicom: „Pridi, pridi, sv. Duh!“); ravno tako namestuje zahvalno molitev o sklepu pesem: „Hvala bod' Bogu!“ Tudi še druge mladini primérne pesmi ima ta zbirka; bodi torej šolam gorško priporočena.

Iz Novomesta, 7. novembra. Kako čudna so pota božje previdnosti! — Leta 1863 je šel novomeški gimnazijalec s svojimi stariši v daljno Ameriko. Bil je priden mladeneč, kajti v gimnazijskem letopisu 1862 ga najdemo med odlikovanimi. Njegovi stariši so se naselili v severni Ameriki, in srečo so imeli. Naš mladeneč pa je stopil po študijah v semenišče sv. Frančiška Salezija v Milwaukeeji. Leta 1867 je izverstno prestal poskušnjo iz modroslovja in bogoslovja, bil prvi mašnik posvečen konec avgusta v lepi, novi stolni cerkvi sv. Petra v Marquette-u, 28. septembra pa je novo mašo pel pri svojih stariših v Hankoku. Pridigal mu je nemški duhovnik po angleško, in to zavoljo ljudstva, ki so večji del Irci. Tudi g. misijonar Čebulj je bil zraven za subdijakona. Novomašnik sam pravi v pismu: „Res lep, in sicer naj imenitniši trenutek mojega življenja, ko sem se pri oltarji milosti božje s solzami v očeh zmislil svojih dobrotnikov — živih in mertvih! Potem je mladi duhovnik misijonaril pri Nemcih in Francozih. Dostikrat je zarad pomanjkanja duhovnov po dvakrat na nedeljo sv. mašo pel, po štirikrat, tudi po petkrat en dan pridigal, ko je nadomestoval tudi angleške duhovne. Koliko potov je storil skoz gojzde, vode in mlake, brez pota. Koliko je bilo spovedi o veliki noči! Veliko si je dal opraviti zlasti s podučevanjem otrók za prvo spoved in obhajilo. Vse to in tudi daljno delovanje gorečega misijonarja je le Bogú popolnoma znano. Pa sv. Prestolu v Rimu tudi ni ostalo prikrito, zakaj sv. Oče so tega vnetega misijonarja pred dvema letoma povzdignili k visoki časti. Imenovali so ga škofa za spraznjeni sedež v Marquette-u. Rad bi se bil ubranil ponižni duhoven te časti, ali ker je prevedel, da sv. Oče ne bodo odstopili od tega imenovanja, vdal se je božji volji. Kranjci pa smo lepo počasteni s tem imenovanjem, ker ž njim je že tretji Kranjec imenovan za škofa v Marquette u: Baraga, Mrak in — visokočastiti, milostni gospod Janez Vertin. Visoka čast, pa tudi težavno breme. Škofija je trikrat večja od Kranjske, pa ima le 26 duhovnov. Kolike skerbí, koliko dela, to je le zopet samo Bogú znano.

Brali smo tedaj po časnikih, da so mil. gosp. škof Vertin prišli v Evropo, in sicer poklonit se sv. Očetu v Rim, ob enem pa obiskat svoj rojstni kraj in svoje znance. Na tem potu dojdejo 5. t. m. v Novomesto. Bili smo jih silno veseli. Še večji pa je bilo naše veselje, ker so blagovoliili drugi dan (nedeljo, festum S. Leonarda) na prošnjo tukajšnega frančiškanskega P. gvardijana imeti pontifikalno mašo. In tu zopet zakličem:

„Kako čudna so pota božje previdnosti. Pred 18 leti so šli v Ameriko še ne dokončavši pete šole, in danes slavijo kot škof sv. Leonarda v ravno tisti cerkvi, kjer so kot dijaki opravljali svoje vereke dolžnosti. Njim pak strežejo osiveli njih učeni, ki so tudi časteni po svojem nekdanjem učencu.

Ljudstva je bilo dokaj, in vse je bilo ginjeno videti rojaka v tako visoki časti. Peli so z močnim in veličastnim glasom sv. mašo. Bog jim poverni milost, ki so jo nam skazali, in jih ohrani mnogo lét v prid katoliške cerkve. Ta dan pa ostane nepozabljiv vsim novomeškim prebivalcem, in se bode zapisal z zlatimi čerkami v kroniko.

Iz Novomesta, 8. novembra. V petek, 3. t. m., je žalostno zapel mertvaški zvon kapiteljske cerkve. Naznanil je tužno vest, da so umerli milostni prošt g. Simon vitez Vilfan. V sredo večer jih je zadel mertud; podelili so jim sv. poslednje olje, oni pa se niso nič zavedeli, ne več ganili, ter so v petek ob 3/4 10 izdihnili blago dušo. Novomeško prebivalstvo, zlasti pa duhovščina te dekanije vé, kaj smo zgubili z ranjkim gosp. proštom. Kazal je pa tudi pogreb, kako zeló je bil rajni v čisljih. Petintrideset svetnih duhovnov in sedemnajst frančiškánov se je zbralo k pogrebu v ponedeljek ob 9 dopoldne. Naj prvo so se opravile mertvašnice, potem so stopili na leco vis. č. g. kanonik Hočevár, in so v kratkih potezah narisali blago življenje in delovanje rajnega g. prošta. Potem so služili mil. g. škof Vertin sv. mašo in po enajsti uri se je jel pomikati sprevod. Najprej meščanska garda, potem deška ljudska šola, gimnazija, dekliška ljudska šola, meščanska godba, frančiškanska družina, in na to dolga versta duhovnikov. Merliča so so nosili meščanje v uniformi, svetili pa so gimnazijski dijaki, katerim je bil ranjki velik podpornik. Kersta (rakev) je bila s črnim žametom prevlečena in na njej sta bila dva venca s širocimi trakovi. Enega je podarilo mesto svojemu župniku, drugega kmetijska podružnica. Za merličem so šli mašniki, častniki in velika množica ljudi. Na pokopališči so duhovniki zapeli „Benedictus“, gimnazijski pevci pa ginljivo nagrobno. Počivajo pa rajni g. prošt za kapelico v lastnih rakah. Zanašam se, da bo njihovo življenje popisala bolj vešča roka rečem le: Bog jim daj večni mir in pokoj, in jim poverni v nebesih vsa dobra dela z nevenljivo krono!

Pod Čavnom. (O rimskem popotvanji. [Dalje.]) Po dokončani slovesnosti pri sv. Klemenu 6. jul. ob 9 podamo se proti Vatikanu. Napovedana je bila namreč avdijenca pri sv. Očetu o 11¹/₂. Vstopne listke dobili smo že prej ta večer. Ali popred si je bilo treba nakupiti v spomin nekaj svetinj in molkov ali kaj enacega, da se nese ob enem blagoslovit sv. Očetu. Poiščemo si tedaj štacuno na tergu „Minerva“, ki nam jo je bil navetoval vodnik (guida) na šentpetersko kupljo. Kmalu zagledamo tablo z lakoničnim napisom: „Oggetti di chiesa“ in z drugim spodaj jako vabilnim: „man spricht hier deutsch“. Neverjetno skoraj, pa vendar res — nemški ta napis, mislim, je italijancom v Rimu to, kar je italijančičem in irredentarjem slovenski v Gorici ali v Terstu. Bila je štacuna, ktero smo iskali. Govorilo se je nemški, pa kakor da bi orehe grizel Tú najdemo pa že polno romarjev. Poprašamo naglo po svetinjah ss. Cirila in Metoda, ali teh je bilo že čez 2000 oddanih. Zadovoliti smo se morali toraj z drugimi. Na to zderknemo po dolgem „Corsu“ z urnim konjičkom v Vatikan. Oblečeni smo bili v talarje in prepasani s cinguli. Kočija derdrá tje za kočijo. Nepopisljivo veselje vzdiguje mi sercé tako, da nikdar skoraj ne tako v življenju. Stopiti sem imel namreč hip na hip pred Kristusovega namestnika, pred pastirja vseh pastirjev in po-

glavaria vesoljnega svetá! Bližal se mi je trenut-k tisti presrečni, brez kterega bi vse romanje bilo le žalostno tako rekoč, in skoraj nepomenljivo. Ne jaz in ne noben drugi bi ne hotel, da bi se mu pripetilo to, kar se je pripetilo nekaj nekemu romarju, da je v Rimu sicer bil, pa sv. Očeta ni vidil in je tedaj to večkrat sam pripovedoval, rekoč: „Fui Romae et non vidi Papam“. Na tergu sv. Petra najdemo vse polno Rimljanov, zlasti pa na vhodu v papeževo poslopje. Ko vstopne listke pokažemo papeževi straži, stopimo skoz velikanski portal v notranje prostore. Nezmérni koridori in galerije se odpirajo na vse strani. Straža versti se za stražo, vse krasno oblečene. Preden pa avdijenco ali sprejem pri sv. Očetu popišem, zdi se mi skoraj primerno nekaj spregovoriti o velikauskem poslopju Vatikana. —

Veliko ima Rim velikanskih in krasnih palač, ali naj večja in naj lepša v Rimu in na celem svetu je in ostane vendar le Vatikan. Stoji tik bazilike sv. Petra. Deset ima dvorišč in potem sob, salonov, dvoran, galerij, koridorov, sploh prostorov čez 10.000. Vatikan je poslopje, kakoršno se spodobi poglavarju vesoljne Cerkve. Zidalo se je čez 100 lét in je neizrečeno umetno, djal bi — večno delo. Delali so zraven naj imenitniši mojstri tadanjega časa. Poslopje je res nezmerno, ali vendar noben prostor in nobena soba ni preveč. Sv. Oče papež je namreč duhovni vladar vesoljnega svetá in poglavar čez več kot 250 milijonov katoličanov. Take vlade nima noben cesar, noben kralj. Sv. Cerkev ima namreč namen učiti vse narode in ljudi vse zemlje. Kristus rekel je aposteljnomo: „pojdité po vsem svetu in učite vse ljudi“. In sv. Petru, prvemu namestniku svojemu, je rekel: „pasi moje ovce, pasi moje jagnjeta“. Kristusova Cerkev tedaj ima in mora po božjem povelji imeti skerb za vse ljudi, vse narode, vse rodove zemlje. Ona ima toraj v skerbi vseh pét delov svetá: Evropo, Azijo, Ameriko, Afriko in Avstralijo. Središče pa in sedež te skerbi in vlade je v Rimu, kakor je središče in sedež n. pr. našega cesarstva na Dunaju.

Vsaka občina pa bodi si še tako majhna, ima svoje županstvo, h kteremu se šteje toliko in toliko starašínov. Vsak okraj ali okrajna sodnija ima svojo sodnijo in k tej gre še več oseb, sodnikov in raznih vradnikov, ki sodijo, oskerbljujejo in v skerbi imajo vse okrajne zadeve. Še veliko večjo sodnijo in veliko več oseb, višjih in nižjih vradnikov ima glavarstvo. Koliko oseb je pa dalje pri namestništvu. Koliko oseb in vradnikov brezštevilno, bi rekel, imajo še le više sodnije in sam svitli cesar na Dunaju, pod kterim so vse občine. vsi okraji, vse glavarstva, vse namestništva in više sodnije celega cesarstva! Vsaka občina dalje, še tako revna, ima in mora imeti eno ali več sob ali prostorov za sklcevanje in seje starašínstva. Veliko več še jih mora imeti po razmeri osebja in opravil okraj ali okrajna sodnija. Koliko prostorov mora imeti za različno osebje, zборе in obravnave še le glavarstvo, namestništvo! Koliko pa više sodnije na Dunaju in sam svitli cesar! Gotovo na tisuče.

Pre-stopimo zdaj na duhovsko stran. Vsaka kaplanija že in veliko več vikarija, fara in dekanija ima svoje prostore za duhovne in duhovske opravila. Veliko več mora jih imeti škofija in te za škofa, njegove duhovne, služabnike in za mnogotere in razne škofijske opravila. Koliko prostorov in različnih lokalov ima še le višja duhovna pravica in kardinal na Dunaju!? Pa — vsaka občina, vsak okraj, vsako glavarstvo, vsako namestništvo, dalje vsaka vikarija, fara, dekanija, škofija itd. ima svoje osebe in različne prostore ter poslopja le za svojo občino, svoj okraj, svoje glavarstvo, svojo faro, dekanijo in škofijo. — Koliko oseb in prostorov pa je v Rimu potreba, kjer je sodnija in vlada ne le za en

okraj, eno faro, eno deželo, ali eno kraljestvo, ampak za vse kraje, dežele in kraljestva svetá! Za vse škofije in nadškofije vesoljne zemlje!

Poglejmo dalje. Razun sv. Očeta, sedaj Leona XIII, imajo v Vatikanu svoje prostore kardinali, in teh je 70. Kakor je Mojzes imel 70 starašin, ima tudi sv. Oče 70 kardinalov, ki mu pomagajo vladati katoliški svet. Ti stanujejo večí del v Vatikanu, razun teh, ki so po zunanjih škofijah. Če pa že ima, kakor je omenjene bilo, vsak vradnik ali duhoven, še tako nizki, svoje potrebne prostore, koliko jih mora imeti za-se, za svoje spremstvo in za svoje opravila še le kardinal? Pod kardinali so prelati, potem drugi in drugi mnogoteri in razno-verstni duhovni. V Vatikanu stanujejo dalje, rekel bi, neštevilni duhovni svetovalci, častni dvorniki, vradniki, služabniki, stražniki, vojaki štirih verst itd. Vojaki so eni Švicarji iz grofovskih in knežjih rodovin, drugi pa imenitni Rimljani. Koliko sob je treba za vse te! Mnogo prostorov, na stotine morda, služi samo za muzeje, to je, za zbirke starodavnih reči, kipov, podob od slavnih móž, spominkov, rakev ali sarkofagov, posod, orodja, napisov itd. in to iz vseh strani svetá. Veliko, zopet na stotine, je prostorov in galerij samo le za slikarije ali malarije. Tú se vidijo in občudujejo dela naj izverstnejših malarjev svetá, kakor so bili: Rafael, Mihelangelo, Murillo, Tician, Perugino itd. Malarije so take, kakor da bi bile žive. Tedne in tedne bi se jih človek ne nagledal. Tú in tam nahajajo se študentje, gospé, umetniki, ki ene ali druge podobe preslikujejo ali kopirajo, se učé. Brez števila sob je dalje za knjižnico ali bukvarnico, ki je prva na svetu in šteje, kakor omenja gosp. Gomilšak, 70.000 knjig in 24.000 rokopisov! Veliko prostorov je potem le za verske in duhovske pisma, duhovske zadeve, in to ne le za Rim, ampak za celi svet. V Vatikanu imajo sedež tudi vse višje cerkvene sodnije in oblastnije. Tako n. pr., da le nektere omenim, je tú višja cerkvena sodnija za vse zakonske zadeve, zadržke in prošnje iz celega svetá. Višja sodnika, ki ima namen preiskavati vse knjige, zlasti verstvo in uravnost zadevajoče, ki se križem sveta izdajajo in tiskajo. Višja oblastnija za vse posebne dispence, polajševanja, kakor tudi oziroma odvezovanja raznih skrivnih ali očitnih pregréh. Višja oblastnija, kateri je naloženo preiskavati življenje, smert in čudovite dela raznih umerlih, ktere sv. Cerkev namerava svetnikom prišteti. Višja oblastnija za vse cerkvene obrede, ceremonije, šege, opravila in razne molitve. Višja oblastnija za ss. misijone in misijonarje vsih delov svetá, za vse kraje in kraljestva itd. Koliko je treba za vse te sodnije in oblastnije prostorov, koliko dvorán, koliko sób! Koliko za zbirališča in koliko za seje!

Pomisli ti je treba dalje, da ob času cerkvenih zborov, kakor je bil zadnji leta 1869, in ob času volitve Papeža pride v Rim po 300–600 in še več škofov in nadškofov in vsi ti imajo takrat svoje stanovanje večí del v Vatikanu. Iz tega pač lahko spoznamo, kako velikansko je vatikansko poslopje in kako pa tudi ni v njem nobenega nepotrebne prostora, nobenega, da bi svojega namena ne imel. Velikost, veličastvo Vatikana pričuje, kaže in glasno govori, kako mogočna, veličastna in ob enem resnična je naša sv. vera, sv. keršansko-katoliška Cerkev. Prihodnjič o sprejemu pri sv. Očetu.

Marija-Zvezda v Bosni, 12. listop. 1881. (*Dopis č. g. misijonarja V. Lah-a.*) Slavno vredništvo! Srečno brez vsih nezgod sem došel v Bosno, kjer me je č. o. priyor v svoj samostan prav rad prejel, ter mi vse razkazal, kar je novega od mojega odhoda l. 1875. Resnično je vse tako spremenjeno, da bi starega poslopja skor več ne najdel, zlasti od znotraj ne. Ima ta samo-

stan zdaj prostora za 200 mnihov, 100 sirot, kakih 50 rokodelcev v azilu, pa še sobe za tuje goste, toraj za toliko ljudi, kolikor je v letu dni. Koliko je treba še poslopja za razna rokodelstva, za mlin in žago, za razne shrambe, za hleve in štale, okoli 60 goved, 20–30 konj, za prešiče, dervarnice, potem pa za pivovarno z mnogoterimi kleti, suknarijo, pletarijo in druge enake stvari: samo ta poslopja so podobna majhnemu selu. Samostan ima pa tudi zdaj dosti zemlje, njiv, seče, verte in šume (gojzde), da bode lahko izhajal, kadar poplača vse dolgove, katerih ima dozdej še obilno. Djali so me v sobo za gostove, ker se nisem po trapistovski oblekel, a prva so mi dajali tudi skor trapistovsko hrano po pravilih, naj gostovom dadó, kar sami jedó. Ker pa sem popred zvedel, da dajo, ako se zahteva, tudi boljšo hrano meseno, sem jo tudi prosil, ter resnično prejel, pri kateri je brat kuhar zdaj stanovitno ostal; pijača mi je pri obedu pivo, tri desetine litra; bom poskusil, kaj bo pivo storilo, ker še dobro petletno vino ni bilo za-me, tako sem kočljiv. Soba je ravno cerkvenim durim nasproti, da ko svoje vrata zapéram, že skoraj cerkvene odpéram; tako so mi hotli č. o. priyor postreči, da bi ložej (pa menda gosteje) v cerkev hodil molit.

Ravno sem se bil od pota nekaj oddahnil, že so me prišli prosit nemški naselniki iz Maglaja, ob veliki cesti med Gradiško in Banjaluko, naj bi prišel k njim službo Božjo opravljat; ali nisem še imel portatila (posvečenega kamna s svetinjami, brez kterega se ne sme maševati), toraj nisem mogel iti tje maševati; obljubil pa sem jim, da bom že prišel, ko dobim portatile. Teden pred praznikom vseh Svetnikov sem dobil portatile in že v petek pred vsemi Svetniki je bil drug mož pri meni; toraj sva jo v soboto odrinila pet ur daleč do Maglaja, kjer smo popoldan, v veži neke napol pozidane hiše berž napravili oltar, okna brez stekla in vrata brez duri z deskami zabili, po tléh smo tudi deske položili in ravno tako po tramovih, da ni dež mogel do nas; za oltar sem imel vso potrebno opravo pri sebi, tudi dva lepa svečnika, in tako je bilo mogoče drugi dan zjutraj maševati — po misijonsko. Vseh Svetnikov dan je bil oltar že precej podoben kranjskim za žegne med procesijo sv. Rešnjega Telesa dan, in ljudi je bilo okoli sto pri službi božji s pridigo. Ker je vedno deževalo, ni mi bilo moč v samostan se poverniti zavolj velike povodnji, ktera je cesto na treh mestih prav globok pokrivala; zato sem oznanil, da bom ostal do nedelje tam, naj toraj hodijo k sv. maši, da bodo vsaj nekoliko poravnali dolg, ker toliko nedelj niso mogli k službi Božji. Ko sem to oznanil, me kar po maši ostopijo možje, kako bi bilo te dni s spovedjo; drugi me vpraša, kako bi se zamogel oženiti; tretji mi toži, da mu je žena umerla, pa je bila brez duhovna kar kje na „gmajno“ pokopana, kaj bi bilo zdaj storiti z grobom? K maši med tednom so tudi resnično hodili, vsak dan je bilo še nekaj daljnih pri nji, kar me je prav veselilo.

(Konec sledi.)

Kratke slike iz otročjega in mladinskega življenja.

Kislin.

Kislin ni nikoli molil o angeljskem zvonilu; pred duhovnom se nikoli ni odkrival, ko ga je srečal; še sv. mašo ob nedeljah in praznikih je večkrat opustil. Kislin še ni prav odrasel, mu umerjó oče, zaslužek je šel po vodi in vsa hiša je v revšini. Tudi mati kmalo gre za očetom. Kislin je bil petošolec. Zdej so otroci vsi sirote. Dva mlajša bratca vzamejo sorodniki; sestra tudi po-

moč dobí. Kislina pa se vsak brani, ker poznali so ga, kako je bil ta mladi méh napihnen in ošaben. Lačen in že stergan s klofeto, ki jo je poprej tako ošabno nosil, v roci pride pred duhovnega očeta in se kremži: „jéh jéh — kaj sem neki hudega storil, da me Bog tako têpe!“

„Kaj si hudega storil? ... Ali si že pozabil, kako ošabno si ravno s tem klobučkom na glavi hodil memo cerkve, križa in se nisi ponižal pred Bogom in se odkril! Tudi mene nisi poznal, dasiravno sem duhoven in ti katoliško keršen, in sem celó še veliko truda imel s teboj! Ko so drugi šli ob nedeljah k sv. maši, si se ti po ulicah potikal ter si storil velik greh. Zdaj pa še prašáš, kaj da si hudega storil!“

Po tem posvarilu gospod duhovni pastir Kislina dajo k poštenim ljudém, kjer je dobival tudi dušno hrano, ne le telesne; posebno pa so ga učili, da mora vsak človek Bogú in ljudém hvaležen biti, svoje viši spoštovati in nikoli ne pozabiti, da mu pravični Bog v trenutku lahko vse lepe darove umakne, ako zanje ni hvaležen.

Kislin od tistikrat ni bil več ošaben „Kislin“, postal je keršansk in priljuden mladeneč.

V god sv. Leopolda.

(Vsem Leopoldom za vezilo.)

Doljna Avstrija se dans raduje,
Leopolda svetega praznuje;

Ker sloveči on ji je svetnik,
Varh deželni zvést in pomočnik.

Leopold že v prvi je mladosti
Svitli cvét posebne bil modrosti,
Ves nedolžen, miren in kroták,
Da visoko cénil, ljubil ga je vsak.

Spoštoval močno je sveto vero,
Bil dobitljiv, vsmiljen je čez mero;
Ko je v letih rasel več in več,
Bil je v dobrem le še bolj goreč.

Zidal cerkve je in samostane; —
Le Bogú so vse kreposti znane;
Papeže, duhovski stan častil,
Zderžen za-se, vsim pravičen bil.

Čudeži so mnogi ga slavili,
Mertvi še celó se spet budili:
Sveti Leopold zarés svetnik
Velik je in blažen pomočnik!

Nam dolžnost svetnike je častiti,
V stiskah njim se priporočiti,
Ker oni pri Bogu vsaki čas
Pros'jo milost in pomoč za nas.

Pot kreposti eni so hodili,
S tem si slavo rajsko zaslužili;
Pokazali tudi so stezó,
Po kateri mi naj hodimo.

Strašne muke drugi so prestali,
Kri, življenje so Bogu dar'vali,
Da si kupijo s tem sveti raj,
In ga vživajo na vekomaj.

Ni slepila tretjih svéta slava,
Sveta jim je bila vera prava,
Rajska ona bila jim je luč,
Vrát nebeških čudoviti ključ.

Vsi trudili so se za nebesa,
So krotili strastnosti telesa;
Z néba kliče vernim njihov glas:
„Bratje! sestre! posnemajte naa!“

„Tudi Vam pripravljeni tu gori
Zraven nas so zlati že prostori:
Malo časa le Vaš boj terpi!
V večno radost kmal' se spremeni.“

Sveti Leopold! Ti za nas prosí;
Prošnje naše v nebo sveto nosí:
Da, ko nam zapoje smertni zvon,
Srečno pridemo pred Božji tron!

Podratitovski.

Razgled po svetu.

Gnjusoba na svetem mestu. Kakor so divji rudečkarji v Rimu delali 13. avgusta na rimskih ulicah z merličem Pijem IX, tako delajo v duhovnem pomenu novi brezvérci na pokopališih. To toži katoliški časnik „La Voce“. Katoličani v glavnem mestu keršanstva tudi tega tolažila nimajo, da bi njih ljubi ranjki ne bili verženi med trupla brezvércév in bogoskrncev na pokopališu. Serce boli človeka, pravi ta časnik, ko vidi, da brezbožnost se košati celó po pribežališu mertvih in molitve. Katoličani morajo gledati, da veri sovražni „sektirariji“ skrunijo blagoslovljeno zemljo. ... Ta ostudnost se šopiri v spominkih, ki so brez kacega keršanskega znamenja (vidijo se v sramoto katoličanov pač tudi drugod taki brezverski spominki na pokopališih!), še huje pa v napisih, ki so očitno krivoverski, naravnost nasprotujejo keršanski resnici in naj globokeje žalijo vsako keršansko serce. Tacih čisto framasonskih in brezverskih napisov precejšno število je prinesel omenjeni časnik. In kolika hudobija je v tem, priča ta okolišina, da protestanti in judje imajo v Rimu svoje lasne nežaljene pokopališa, samo katoličanom se vrivajo na njihove mirodvore nevérski pogani! To je svoboda, to je „tolerancija“ v Rimu?!

Zato švicarski list „Apostolat der Presse“ za mesec listopad po pravici kliče: En kraj na zemlji je huje napaden, kakor vsi drugi; le-tá je Rim, središe katoliške Cerkve. ... Kot katoličani ne morejo zadostno svojih očí obračati na to, in zoper žaljenja naj svetejših naših pravic moramo protestirati pred vsih svetom.

Sv. Oče je namestnik Jezusa Kristusa na zemlji, središe resnice, vodnik naše vesti; pravico imamo zahtevati, da se noben zadržek ne stavi med njega in med naše duše. Vsak napad na njegovo neodvisnost je napad na vestno svobodo 200 milijonov katoličanov, ki v njem priznavajo očeta svojih duš. Zato ne smemo jenjati pred Bogom in pred ljudmi protestirati zoper vse samosilstva, ki se godé našemu sv. Očetu ter se mu krati svoboda v življenji in njegovim koščicam dolžao spoštovanje po smerti. Po vsih deželah, tudi poganskih, so grobovi spoštovani in ne kali se njihov mir. Nič se ne sliši, da bi n. pr. Milharčičev grob v Berberu, Dovjakov daleč gori med zamurci, skoraj pod ravoikom, ali Lavtižarjev med ameriškimi Indijani bil oskrunjen. V Rimu pa keršeni in šolani divjaki ne dajo pokoja merliču Piju, ki je oče 200 milijonov vernikov. In ravno tam na pokopališih živi, bi djal, trosijo nepokoj med mertve, ko blagoslovljeni prostor skrunijo z brezverskimi napisi in pred samim križem Boga Odrešenika svoje malike stavijo! Ali ni to v evangeliju napovedano razdjanje na svetem mestu?

Bog svoje Cerkve ne bo zapustil, pa naša dolžnost je, da z zahtevanjem pravice za sv. Cerkev in sv. Očeta, pa z gorečimi molitvami zmago pospešujemo. V ta namen je sv. leto. Vidi se pa tudi, hvala Bogu! da na mnogo molitev gnjusoba prihaja na verhunec in se bode toraj toliko prej sama sebe ujedla, vse stanje se skoraj na bolje obrača. Naj huje pa kača z repom otresa in bije, kadar že poginja.

Bizmark in katoličani. Koliko je vredna tista ljudska slava in posvetna veljava, ki so jo latinci imenovali „aura popularis“, se naj bolj jasno kaže zdaj nad Bizmarkom, čigar vseveljava je pretresena, čigar volja je jenjala biti postava za Nemčijo. To pričajo zadnje volitve, ktere so nam odnesle dosti naj serčniših prijatelov, tovaršev in soborivcev za njegove političke osnove, med katerimi je tudi njegov lastni sin Herbert Bizmark, Puttkammer-Plauth, admiral Weroer, Frankenberz i. dr. Nasproti so pa med preslavljanjem voljeni možje, zoper ktere Bizmark tudi očitno ni zakrival svoje nevšečnosti, kakor Richter, Rickert, Forckenbeck, Stauffenberg, Meier, Bausen, Strauve. Nasprotovanja novoizvoljenih zoper Bizmarka pa niso le poveršne in vnemarne, temuč mérijo v serce Bizmarkovih družbinskih in tergovinskih (komercialnih) osnov. Ako bo hotel Bizmark v zboru večino imeti, bo prisiljen katoličane si pridobiti; to pa mu bo mogoče le s tem, da jenja na Nemškem satanski „kulturkampf“, to je, preganjanje katoliške Cerkve.

Bizmarkova bivši politika tedaj mora iti po vodi. Stari cesar ga bo sicer iskal ohraniti na verhu in na čelu, če tudi zoper voljo cesarice, zedinjenega dvora, cesarskega princa, voljo naroda, parlamenta in vsih, kakor piše „Unitä“. Vse tedaj naznanuje, kako minljiva je slava posvetnjakov, kako nezmožno vsako rogovilstvo zoper Kristusovo Cerkev. Vse naznanuje, da ni modro govoril Bizmark, ko se je bahal: „Nach Canossa gehen wir nicht“.

Tunizija. Nedavno so prinesli časniki novico, da je v Tuniziji padla ustaška terdnjava Kairuan. Odslej pač ni treba več dvomiti, ali se bodo Francozi v resnici polastili cele Tunizije, ali ne. Sej znano je, kako se od nekdanj pridobivajo nove dežele. Pride majhen prepir, morebiti na meji ali zaradi kakega poslanca, tirjajo se obširne poročila, zadostila, v tuji deželi nastanejo nemiri, in kmalu naznani ta ali ona država, da pošilja svo o armado v sosednjo deželo, ker je treba napraviti mir. Nastane vojska, ustajniki so premagani, začnejo se pogajati, vvede se novo vladanje — nova dežela je pridobljena. Francozi imajo v severni Afriki že Algerijo; ob Algeriji meji na vzhodu Tunizija, ki je bila dosedaj po imenu pod turško vlado. Turška država razpada, kos za kosom tergajo sosednje države, tudi Francija neče zastati in v kratkem si bode pridobila Tunizijo. Kako pravico da imajo Francozi do te dežele, ni treba govoriti. Naj se spominja čitatelj božje previdnosti, naj preiskuje, po katerih potih da ona vodi narode, in s tega stališča naj premišluje in razumeva tudi današnje dogodke. Ali imam prav, ko upam, da se je za katoliško vero zopet odperla nova pokrajina, ko upam, da se Afriki vedno bolj bliža zveličanje? Francoska vlada je sedaj res veri sovražna, a francoski narod je katoliški, on je preстал že hujske skušnje, preстал bode tudi sedanjo.

Za katoličana je Tunizija imenitna po svoji zgodovini. Ti kraji so polni spominov iz davne in slavne preteklosti. Sveta Fotina, Samarijanka, je nesla s svojim sinom J. žefom, ki je bil pozneje mučen v Rimu za časa Nerona, sv. vero v Kartageno. Hitro se je sv. vera razširila in Kartagena je postala prvostolica šestih cerkvenih pokrajin, ki so jo obdajale in iz katerih so obsegale štiri pokrajine vsaka nad sto škofij.

Da spoznamo, kako važni so ti kraji bili v prvi dobi kerščanstva, spomnimo se le Tertulijana, sv. Ciprijana, velikega učenika sv. Avguština, sv. Fulgencija, sv. Evgenija i. dr., potem tudi slavnih žén, n. pr. sv. Monike, sv. Perpetuve. Sv. Pavlin Milanski je bil nekaj casa suženj v Tunisu, da je s tem otél sina neke revne vdove. V četrtem in petem stoletji je bila Tunizija škofija, pripadajoča Kartageni, z glavnim mestom Tunisom. Zgodovina nam je tudi ohranila imeni dveh tuniških škofov: Lucijan (411) in Sekstilijan (l. 553).

Naj hujsa preganjanja so prišla nad afrikansko cerkev. Razun drugih preganjali so to cerkev posebno Arijadi, Manihejci, Donatisti, Vandali in nazadnji Saraceni. L. 698 so namreč priderli Saraceui v deželo in z njimi vera mohamedanska. Saraceni so bili sicer pozneje pognani iz dežele, ali njihova vera je le ostala. L. 1534 je pridobil Tunizijo pomorski premetovec Barbarossa, a kmalu mu jo je odvzel Karol V, ki je tudi sam podal se tje s svojo vojsko (nemški pesnik škof Lad. Pyrker je to vojsko opeval v svoji „Tunizijadi“), l. 1574 postala je podložna turški vladi.

Katoliški vladarji in katoliška cerkev so vedno skerbeli in iskali priložnosti, da bi se v teh krajih zopet zasadila prava vera. Sv. Ljudovik IX, kralj francoski, je začel svojo drugo križarsko vojsko v tej deželi (leta 1270). Hotel si je prisvojiti najprej severno Afriko in od tod prodreti v sveto deželo. Ves goren je on za to, da bi se v teh krajih zopet oživila tista vera, ki je nekdanj tedi tako krasno cvetela. Pa želja se mu ni spolnila. Pobrala je na afrikanskem pobrezji kuga njega in večji del njegove vojske. Eden njegovih naslednikov, Karol X, je l. 1880 nekoliko izveršil namero sv. Ljudovika, ko je pridobil si Algerijo; tuniški bej pa je ponudil Ljudoviku Filipu l. 1840 oni kos zemlje, kjer je umrl sv. Ljudovik. Francoski kralj dá na tem mestu sozidati cerkev v čast onemu svetemu vladarju. Pervi misijonarji, katere so poslali papeži v Tunizijo, so bili trinitarci. Odbrali so si ta red posebno zato, ker je mnogo kristjanov zdihovalo v sužnosti nevernikov; trinitarci so pa največ prizadevali se oprostiti sužnje kristjane. Ko se je ustanovila kongregacija „de propaganda fide“, je papež Urbau VIII izročil apostolsko oskerbovanje eo. kapucinom palermским in ti so se ustanovili v Tunisu l. 1624. L. 1638 so se podali tje kapucini genovski in ostali so v misijonu do l. 1651. Takrat so bili nastavljeni apostolski vikarji za Algerijo in Tunis; stolovali so v Algiru in imeli so v Tunisu provikarja ali namestnika. Pervi vikar je bil Vacher, reda misijonskega in mučenk. Opravljal je namreč v Algiru tudi službo francoskega konzula ravno ta čas, ko je Francija s to deželo bila v razpertiji. Nekoliko francoskega brodovja se približa ladijestaji in začne streljati v mesto. Algirci pa razjarjeni zgrabijo vikarja, češ, da je dal znamenje svojim rojakom, ga slečejo in živega pahnejo pred debel top, že natlačen, ker je odločno izrekel se, da ne zataji svoje vere, kakor so zahtevali Algirci. Eden dá znamenje, strašen pok in neustrašenega mučenca truplo se razperši v tisoč koscev. Ta top so pozneje Francozi uplenili in ga izpostavili v Brestu.

(Konec nasl.)

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

21. listopada. Marijino darovanje. — 22. S. Cecilija. — 23. S. Klemen p. m. — 24. Janez od Križa. — 25. S. Katarina dev. m. — 26. S. Konrad šk. — 27. Perva adventna nedelja. S. Virgil šk.

Zahvale:

Št. 101. Čast in zahvala Bogu, N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefu za podeljeno mi milost! Ker moja pohabljenost se je med opravljanjem devetdnevnic čudo hitro poravnala, tako, da sedaj že lahko opravljam ložje dela.

V Ljubljani, v praznik varstva Marije D. 1881.

Miha Blažir.

Št. 102. Skerbni materi Mariji Osolin iz Škocijana, fare Dobsake, obolel je bil pred kratkim nevarno za davico (difteritis) v gerlu enoletni Janezek. V ti sili oberne se zaupljivo do nebeške Matere Marije, naj mu Ona zdravje sprosi, ter stori obljubo se očitno zahvaliti za to gnado. In čudovito hitro mu odleže. Zato šteje si v sveto dolžnost po „Zg. Danici“ s tem očitno svojo hvalo izreči.

V Dobu, 15. listopada 1881.

Za Marijo Osolin *Martin Barlič.*

Št. 103. Bila sem tako hudo zbolela, da so me za smert previdili; ko sem pa začela 9dnevnic na čast N. lj. G. in sv. Jožefu opravljati, se mi je tako hitro zboljšalo, da sem zadnji dan 9dnevnic bila že spet v cerkvi in se mi zdaj vedno boljša. Večno čast Bogu, češenje N. lj. G. in sv. Jožefu.

V Polhograški fari.

A. R.

Št. 104. Mladeneč je silno hude bolečine terpel v nogi, tako, da 8 mesecev ni mogel nič s postelje. Zdravniki in mi vsi smo bili že obupali nad njegovim ozdravljenjem. Ker nobene zdravila niso nič pomagale, smo se z velikim zaupanjem obrnili k Naši ljubi Gospej in k sv. Jožefu, ter smo molili več devetdnevnic; priporočili smo ga bili tudi v „Danici“ in obljubili, ako bomo uslišani, zahvalo očitno naznaniti. In zdaj, hvala Bogu! mu je boljše, in sicer toliko, da lahko že hodi, in upamo, da s časom se bode popolnoma ozdravil. Toraj zakličemo z ginjenim in hvaležnim srcem: Čast, hvala in zahvala Bogu, Mariji Devici, naši vedni pomočnici, in Njenemu deviškemur ženinu sv. Jožefu! Priporočamo pa ga še za naprej v gorečo molitev.

Iz Idrije, 12. listop. 1881.

Janez Vončina.

V molitev priporočeni:

V pregrehah grozno zakopana sirota od sestre priporočena, da bi se spreobrnila in obvarovala pogubljenja. — Žena priporoča bolnega in ubožnega moža za pomoč. — Starši sina, da se reši neprijetnega stanú. — Bolna gospá. — Sitna zadeva.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

21. Milosti Božje se zlasti zato ne morejo zlijati v nas, ker smo do njih Začetnika tolikrat nehvaležni.

22. Napuhnjenu se uzame, kar se dá ponižnemu.

23. Vsi, ki so vživali veselja tega svetá, so umirajoči pričali, da so večji del bile škodljive, nečimurne in le domišljevane.

24. Naj koristniši milost je tista, ki nas dela vedno ponižniši, previdniši in dobrovoljniši za premagovanje.

25. Daj vselej Bogú, kar je Božjega, sebi, kar tebi gre, in spoznal boš, kako malo tebi ostane.

26. Kdor časti neutrudoma iše, pred njim (čast) beži; kdor skerbno pred njo beži, ga ona iše.

27. Resnično ponižni nič bolj koperneče ne iše, kakor da naj bo Bog čez vse hvaljen v njem in v vsih Svetnikih. (Vse iz sv. Tom. Kemp.)

Listek za raznoterosti.

Preč. g škof J. Vertin so se v soboto-jutro ve:nili z Dolenjskega v Ljubljano, obiskali premil. gospoda kneza škofa dr. Jan. Krizostoma, in še tisti dan zvečer so popotvali naprej proti Dunaju. Morebiti se podajo še za kake ure v Ostrogon, v Prago, potem pa bodo hiteli skoz Belgijo v Ameriko. Obhodili so nektare kraje le z veliko naglico, le nektare gospode obiskali in vse kaže, da se jim silo mudí nazaj k njih ovčicam. Naj spremlja angelj-varh zvestega višega Pastirja.

Nova podoba Jezusovega presv. Serca za dotično cerkev ima 1 meter in 80 cm. v visokosti, je iz kamnite mase, vredna 800 gl., in je dar nekega dobrotnika. Podoba, posebno lepa in ginljiva, je narejena v Monakovem.

Slovstvo. „Pastoral für angehende und wirkliche Seelsorger“ od dr. Andr. Gassner ja, profesorja v Solnogradu, je zdaj v drugem pa močno zboljššanem in obkrajšanem natisu dovršena, in prišla je na svitlo v enem samem zvezku na 1241 stranéh. (Cena 7 gl. 30 kr. v katoliški bukvarni.) Pisatelj namreč je bil pred 13 leti na svitlo dal veliko delo „Handbuch der Pastoral“ v treh debelih zvezkih z znatnim zvezkom pridakov in dopolnitev; le-ti so sicer podlaga pričujočemu delu; vender ne zgoli posnetek, temuč je skoro skozi in skozi predelano in bistveno zboljšano novo delo v prid učencem in učenikom duhovskega pastirstva. Kakor ima duhovni pastir dan na dan s takimi rečmi opraviti, tako mu je treba in dolžnost tudi neprenehoma enake tvarine prebirati in študirati, ako hoče svoje dolžnosti vestno spolnovati. Pri tem delu med drugim tudi precej obširno rečno kazalo duhovnemu pastirju v to službi, da more doželeno tvarino precej najti ter se brez truda v tem podučiti, česar želi. Bodi tedaj to delo gorko priporočeno gg. duhovnim pastirjem in bogoslovcem.

Slovensko čebelarско društvo ima svoj veliki shod 24. listopada o 1/2 10 dopoldne v sobani katoliške družbe na Starem tergu št. 10. Odbor vabi ude té družbe, naj se shoda obilno vdeležé. Po pozdravu udov bode poročevanje o delovanji društva od zadnjega občnega zbora dalje; pregled poštegov; posvetovanje o daljnem obstanku društva; volitev predsednika, podpredsednika in treh odbornikov; volitev častnih udov; posamezni navsveti. — Priznati moramo, da se za to tiho društvo kakor tudi za prijazne čebelice Slovenci premalo pečamo — méd in medeno potico bi že še jedli! Pridite tedaj obilno na ta shod in poživite ga zdaj s svojo pričujočnostjo in dobrimi svéti, potlej pa s svojo delavnostjo. Eden je že rekel, da se bo poboljšal, dajte se še drugi. — Čebelarско društvo je od ministerstva dobilo naslednjo državno podporo: za razširjanje novih panjev s premakljivimi satniki 130 gl.; za poplačanje dolga 150 gl.; za potovanje na Laško pa 70 gl. („Sl. Čebela“ št. 9., 10.)

Na občnem čebelarškem zboru v Erfurtu od 5 do 8. kim. t. l. je bilo zbranih 500 čebelarjev.

Kmetijska družba ima svoj letni zbor 23. t. m. dopoldne v mestni dvorani.

Misijon na Premu so čč. oo. lazaristi 15. t. m. prav z upanjem, da je obrodil obilno sadú, slovesno doveršili. Imajo pa zopet nadalje za Kranjsko osnovane kake 3 ali 4 misijone. Bog daj veliko duhovnega sadú!

Naj starši mašnik na Avstrijskem, kakor poroča „Blahovést“, je umerl 31. kim. t. l., namreč vikar č. g. Karol Čermák. Bil je rojen l. 1786, posvečen 1808. Delal je 73 lét v duhovski službi. Zanesljivo je zaslužil večni mir, ki ga mu Bog podeli!

Na Dunaju se je v ponedeljek pričel državni zbor. Iz predštevja, ki ga je predložil denarni minister Dunajevski za l. 1882, se vidi, da bode dežava imela stroškov 470 milijonov, prihodkov pa 433 milijonov; primanjkljeja tedaj 37 milijonov, ktere ga pa hočejo še zmanjšati na 22 milijonov.

† V Rimu je 5. t. m. umerl kardinal Peter Giamelli; rojen je bil v Terni l. 1807, in eden najbolj učenih zmed kardinali. Opravljal je službo apostolskega nuncijsa v Neapeljnu, potem v Parizu in slednjič je postal tajnik občnega cerkvenega zbora; za kardinala je bil imenovan l. 1875 in je bil predsednik zbora škofov v zborovanjih za odpustke in svetinje in izvanrednih cerkvenih opravil. Smert tega kardinala je skercila število sedanjih kardinalov na 59, izmed kterih jih je pod vladanjem papeža Leona XIII že 19 umerlo.

Sedma stoletnica v čast sv. očaka Frančiška z Asisa se bo prihodnje leto meseca oktobra obhajala v Asisu in po vsem svetu po cerkvah njegovega reda. V Asisu bodo postavili novo velikansko štatio, in stari kerstni kamen, pri kterem je bil svetnik keršen, bodo prenovili in ozaljšali. Sveti Oče Leon XIII, ki so tudi ud 3. reda, so vernikom mnoge dušne milosti podelili. V Asisu se bodo po vseh cerkvah tega mesta zapored obhajale tridnevne, začeni 5. okt., in v vsaki cerkvi bodo ondotni škof zadnji dan tridnevne podelili papežev blagoslov s popolnoma odpustkom pod navadnimi pogoji. Vsi verniki, ki bodo vse tri dni dotično cerkev obiskovali in po prejetih svetih zakramentih molili v namen sv. Očeta, dosežejo popolnoma odpustek, ktere ga zamorejo tudi vernim dušam darovati.

Velikanske priprave se delajo v Rimu v vatikanski cerkvi v čast zveličanega Jožefa Labré-a in družih treh zveličanih, ki bodo prihodnji mesec, 8. decembra, za svetnike proglašeni. V prvič so nameravali le tiste škofove v Rim poklicati, ki niso čez 100 milj od Rima oddaljeni; ali zdaj je sklenjeno, da bodo vse nadškofe in škofove vesoljnega svetá k tej slovesnosti v Rim povabili. — Enake slovesnosti so vesele in znamenite za sv. Cerkev.

K posvečevanski slovesnosti 8. grudna t. l. v Rimu se bo zbralo veliko škofov. Kakor se sliši, se podajo tje tudi milostni g. Sekovski škof Janez Zverger, zlasti ker eden novih svetnikov, veliki Božji služabnik Lavrencij Brindiški, bi se skoraj smel Sekovski svetnik imenovati. On namreč je v ondotni škofiji vstanovil 3 kapucinske samostane in jih obiskoval, bil na zadevni vizitaciji.

Dobrotni darovi.

Za pogovorce v Knežaku: Pn. g. kan. P. Urh 4 gl. — S Podlipe 1 gl.

Za pogovorce v Dobračevi v Žirovski fari: Pn. g. kan. P. Urh 2 gl. — S Podlipe 1 gl.

Za pogovorce v Cerkljah: Pn. g. kan. P. Urh 4 gl. — S Podlipe 1 gl.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Iz Idrije po preč. g. dekanu J. Kogejju 39 gl. — Po preč. g. dekanu M. Šlibarju: Iz Verhnike 31 gl.; s Podlipe 10 gl. 55 kr.; z Zaplane 10 gl. 55 kr. — Po pn. g. kan. P. Urhu 50 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz Železnikov po č. g. župniku 26 gl. — Z Jesenic po č. g. župniku J. Keržiču 5 gl. — Marija Verzina 1 gl. — Po č. g. župn. A. Koširji: Grofinja Val. Barbo s hčeram 26 gl. 50 kr; njena odgojiteljica Matilda Gallerova

1 gl.; hišina in kuharica 1 gl. 25 kr.; Ana Rome, grunt. hči, 1 gl.; Uršula Skedelj, posestnica, 1 gl.; č. g. župn. A. Košir 5 gold. — Po č. g. zakr. J. Porentu neimen. 5 gl. — Iz Moravč po č. g. Fr. Petrovčiču nektere osebe 6 gl. — Po pn. g. kan. Urhu 50 kr. — Nektere osebe iz Kovorja 4 gl. 54 kr. — Smednik po č. g. župniku Ant. Klemenu 24 gl. — Jerica Ptujic 5 gl. (oddala preč. gosp. kan. Andr. Zamejcu).

Za sv. Očeta: Č. g. župn. J. Fada 5 gl. — Preč. g. župn. Kar. Tedeschi 5 gl. — Č. g. župnik Jož. Jereb 1 gl.

Za novo cerkev in samostan redov. Trapistov v Bosni: Neimenovana z Verhnike 1 gl.

Za redovnice presv. Kervi v Bosni: Neimenovana z Verhnike 1 gl.

Za afrikanski misijon: Št. Ruperška nab. po č. g. župniku 15 gl. 65 kr. — Preč. g. župnik Karol Tedeschi 5 gl. — Iz Vodice 5 gl. — Iz Blagovice č. g. Bl. Petrič 3 gl. — Kranjskogorska fara po č. g. župn. 3 gl. 20 kr. — Iz spod. Idrije po č. g. župniku 3 gl. 30 kr. — A. Miklavec 1 gl. — Iz župnije sv. Križa poleg Turna v namen sv. leta po č. g. župn. J. Maroltu 2 gl. — Z Jesenic po č. g. župn. 3 gl. — Neimenovana z Verhnike 1 gl.

Za misijon mil. g. škofa J. Vertina: Pn. g. kan. P. Urh 5 gl.

Za misijon g. Ign. Tomazina: Pn. g. kan. P. Urh 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Lovr. Krištofič 1 gl. — Po č. g. A. Žlogarji N. Sorčan 1 gl. — Neimenovana 5 gl. — Z Dobrove po č. g. kapl. 1 gl. 80 kr. — Iz župnije sv. Križa poleg Turna v namen sv. leta po č. g. župn. J. Maroltu 10 gl.

Za bratovščino sv. Leopolda: Iz Cerkelj po čast. g. župniku 1 gl. — Iz župnije sv. Križa poleg Turna v namen sv. leta po č. g. župn. J. Maroltu 1 gl. — A. Miklavec 1 gl.

Za šole na Jutrovem: Iz župnije sv. Križa poleg Turna v namen sv. leta po č. g. župn. J. Marolu 10 gl.

Za naj potrebniši misijone: Iz župnije sv. Križa poleg Turna v namen sv. leta po č. g. župn. J. Maroltu 10 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Preč. g. dekan M. Kožuh 15 gl. — Neim. z Dobrove 2 vel. tol. = 4 gl. — Č. g. J. P. 1 gl. — Č. P. Angelik 1 gl. 70 kr. — Neimenovana z Verhnike 1 gl. — Preč. g. mestni župn. Jan. Rozman 3 gl. — Dobra mati, ki je sama imela sinove v šolah, iz hvaležnosti, da so si naprej pomagali, 1 gl. 20 kr. — Č. g. župnik Ant. Klemen 1 gl.

Ljudske kuhinje v Rimu. Tudi v Rimu, kakor piše „La Voce“, „družba sv. Petra“ ima svoje „ljudske kuhinje“, ktere verlo podpirajo sv. Oče Leon XIII. Udje te družbe so pošteni mladenčiči. Na peterih krajih mesta so kuhinje za reveže. Za 4 solde se v teh kuhinjah dobi obilna porcija goste juhnate jedi s koscem mesa. Jéd brez mesa stane 2 solda, in tudi 1 sam sold, če je majhna méra. (Po tem takem so še dosti na boljšem, kakor v Ljubljani!) Celó liberalni listi močno hvallijo to katoliško djanje in spodbujajo bogate, naj to lepo napravo podpirajo.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Sim. N. na B. Bistr.: Zastran „Danice“ naznanili založništvo, ktero ima take reči v roki (ne vredništvo), in bode se vravnalo. — G. Č. v C.: Poslano in zanesljivo že imate v roki.